

<https://doi.org/10.70728/b.series.fil.v08.i09.008>

TIL MODELINING DISKURSIV POZITSIONALLIGI: INGLIZ VA O‘ZBEK ILMIY MATNLARIDA MUALLIFLIK STRATEGIYALARI

Kurbanova Shoxidaxon Alijon qizi

Filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

Kokand University Andijon filiali

Andijon, O‘zbekiston

ANNOTATSIYA: Mazkur maqolada ingliz va o‘zbek tilshunoslik diskursida til modelining epistemologik verballashuvi qiyosiy asosda tahlil qilinadi. Tadqiqot metadiskursiv strategiyalar, mualliflik pozitsiyasining ifodalanish shakllari hamda modelni legitimlashtirish mexanizmlariga qaratilgan. Ilmiy matn bilimni passiv aks ettiruvchi vosita emas, balki nazariy konstruktsiyalarni shakllantiruvchi va maqomlashtiruvchi diskursiv makon sifatida talqin etiladi. Tahlil natijalari shuni ko‘rsatadiki, ingliz diskursida model argumentativlik va epistemologik ochiqlik asosida taqdim etilsa, o‘zbek diskursida u normativlik va jamoaviy asoslash mexanizmi orqali legitimlashtiriladi. Mualliflik sub’ektivligi, ehtimollik markerlari va umumlashtiruvchi formulalarning funksional taqsimoti modelning nazariy maqomini belgilovchi asosiy omillar sifatida namoyon bo‘ladi. Natijada metadiskurs ilmiy bilimni maqomlashtiruvchi markaziy epistemik mexanizm sifatida asoslab beriladi.

Kalit so‘zlar: metadiskurs, til modeli, epistemologik maqom, ilmiy diskurs, legitimlashtirish strategiyasi, mualliflik pozitsiyasi, argumentativlik, normativlik, qiyosiy tahlil...

KIRISH

Ilmiy matn faqat axborot uzatuvchi vosita emas, balki bilimni yaratish, tartibga solish va maqomlashtirish jarayonining faol ishtirokchisidir [1]. Har qanday nazariy model avvalo diskursiv makonda shakllanadi va aynan shu makon orqali ilmiy maqomga ega bo‘ladi [2]. Til modeli mustaqil, diskursdan tashqari mavjud bo‘lgan obyekt emas, balki ilmiy muloqot, dalillash va pozitsionallik jarayonida konstitutsiyalanadigan konstruktsiyadir. Shu sababli, modelning nazariy kuchi faqat uning ichki mantiqiy izchilligiga emas, balki qanday diskursiv strategiyalar yordamida taqdim etilishiga ham bevosita bog‘liqdir [3].

Ilmiy diskursda muallif o‘z modelini taqdim etar ekan, u nafaqat fakt va dalillarni keltiradi, balki o‘z pozitsiyasini ham shakllantiradi. Mualliflik pozitsiyasining ochiq yoki yashirin ifodalanishi, ehtimollik darajasining belgilanishi, normativ yoki argumentativ formulalarning tanlanishi modelning epistemologik maqomini belgilaydi [4]. Masalan, ehtimollik markerlari orqali model ochiq, muhokamaga tayyor nazariy taklif sifatida

ko‘rsatilishi mumkin. Aksincha, umumlashtiruvchi va qat’iy formulalar modelni barqaror ilmiy haqiqat sifatida talqin etishga xizmat qiladi. Demak, metadiskursiv vositalar modelni nafaqat tushuntiradi, balki uni epistemologik jihatdan maqomlashtiradi [5].

Mazkur maqolada ingliz va o‘zbek tilshunoslik matnlarida mualliflik pozitsiyasining verballashuvi hamda modelni legitimlashtirish strategiyalari qiyosiy asosda tahlil qilinadi. Tahlil jarayonida yangi empirik misollarga tayanilib, mualliflik sub’ektivligining darajasi, ehtimollik va qat’iylik ko‘rsatkichlari, shuningdek normativ formulalarning funksional roli o‘rganiladi. Ingliz ilmiy an’anasida individuallashtirilgan pozitsionallik va argumentativlik qanday ifodalanishi, o‘zbek ilmiy diskursida esa jamoaviy asoslash va normativ mustahkamlash mexanizmlari qanday ishlashi aniqlanadi [6].

Tadqiqotning asosiy maqsadi til modeli va metadiskurs o‘rtasidagi uzviy bog‘liqlikni ko‘rsatish hamda epistemologik maqomning shakllanishi diskursiv strategiyalar bilan qanday ta’minlanishini nazariy jihatdan asoslashdan iborat. Shu orqali ilmiy matnni faqat mazmun tashuvchisi emas, balki bilimni quruvchi va legitimlashtiruvchi dinamik tizim sifatida talqin qilish imkoniyati kengayadi [1; 3].

METODOLOGIYA

Mazkur tadqiqot qiyosiy-diskursiv va lingvopragmatik yondashuv asosida amalga oshirildi. Tadqiqotning maqsadi ingliz va o‘zbek tilshunoslik diskursida til modelining epistemologik verballashuvi qanday metadiskursiv strategiyalar orqali shakllanishini aniqlashdan iborat bo‘ldi [1]. Empirik material sifatida ingliz tilidagi nazariy lingvistik maqolalar hamda o‘zbek tilidagi ilmiy dissertatsiya fragmentlari tanlab olindi. Tanlov mezonlari model tavsifining mavjudligi, nazariy konstruktsiyaning asoslanishi hamda mualliflik pozitsiyasining diskursiv ifodalanish darajasi bilan belgilandi.

Materiallar saralanish jarayonida modelni legitimlashtirishga xizmat qiluvchi diskursiv segmentlar ajratib olindi. Ingliz matnlarida individuallashtirilgan mualliflik konstruktsiyalari, o‘zbek matnlarida esa umumlashtiruvchi va jamoaviy asoslash formulalari alohida qayd etildi. Har bir matn ichida mualliflik markerlari, ehtimollik va qat’iylik ko‘rsatkichlari, normativ formulalar hamda dalillash strukturasining qurilishi aniqlanib, semantik-pragmatik jihatdan tahlil qilindi [2].

Mualliflik markerlari modelning epistemologik maqomiga bevosita ta’sir ko‘rsatuvchi vosita sifatida ko‘rib chiqildi. Ingliz matnlarida *“I argue”, “we assume”, “this study suggests”* kabi birliklar muallif pozitsiyasining ochiq ifodalanishini namoyon etadi. O‘zbek matnlarida *“bizningcha”, “tadqiqot ko‘rsatadiki”, “ilmiy manbalarda qayd etilishicha”* kabi formulalar mualliflik sub’ektivligini jamoaviy diskurs doirasiga integratsiya qiladi. Ushbu birliklar modelning individual yoki jamoaviy asosda legitimlashtirilishini aniqlash mezonlari sifatida talqin qilindi.

Ehtimollik va qat’iylik ko‘rsatkichlari modelning epistemologik ochiqligi yoki barqarorligini belgilovchi indikatorlar sifatida tahlil qilindi [3]. Ingliz diskursida *may, might, likely, arguably* kabi birliklarning qo‘llanishi modelni ehtimollikka asoslangan nazariy taklif sifatida ko‘rsatadi. O‘zbek diskursida esa *“aniqlanadi”, “isbotlanadi”, “asoslanadi”* kabi

qat’iylilik bildiruvchi fe’llar modelni barqaror ilmiy haqiqat sifatida maqomlashtirish mexanizmini yuzaga chiqaradi.

Normativ va konsensusga asoslangan formulalar modelni ilmiy hamjamiyat tomonidan tasdiqlangan bilim sifatida taqdim etishga xizmat qiladi. O‘zbek diskursida bu birliklarning chastotasi nisbatan yuqori bo‘lib, modelning institutsionallashtirishini kuchaytiradi. Ingliz diskursida esa normativlik ko‘proq argumentativ asos va mantiqiy dalillash orqali shakllanadi [4].

Dalillash strukturasining qurilishi ham alohida tahlil qilindi. Argumentativ ketma-ketlik, dalil va xulosa o‘rtasidagi bog‘lanish, qarama-qarshi pozitsiyalarning tilga olinishi yoki inkor etilishi modelning mantiqiy asoslanganlik darajasini belgilaydi. Semantik-pragmatik tahlil asosida har bir segmentning epistemologik yuklamasi aniqlanib, diskursiv vositalarning o‘zaro munosabati umumlashtirildi.

Tahlil interpretativ xarakterga ega bo‘lib, har bir birlik kontekstual muhitda baholandi. Qiyosiy umumlashtirish natijasida metadiskursiv markerlar, ehtimollik ko‘rsatkichlari, normativ formulalar va argumentativ struktura til modelining epistemologik maqomini shakllantiruvchi asosiy mexanizmlar ekanligi asoslandi [1; 3]. Shu tariqa, til modeli diskurs ichida shakllanadigan va aynan diskurs orqali legitimlashtiriladigan konstruktsiya sifatida talqin qilindi.

NATIJALAR

Ingliz tilshunoslik diskursida modelning taqdimoti individuallashtirilgan va argumentativ xarakterga ega ekani aniqlandi [1]. Empirik materiallar shuni ko‘rsatdiki, nazariy konstruktsiya ko‘pincha ehtimollik va mualliflik markerlari orqali verballashtiriladi. Masalan, ***“This model may offer a plausible explanation for the distribution of pragmatic markers in academic discourse”*** jumlasida may offer va plausible explanation birliklari modelni mutlaq haqiqat emas, balki ehtimollik darajasida asoslangan nazariy taklif sifatida ko‘rsatadi. **“May”** modal fe’li epistemik ehtimollikni bildirsa, plausible leksemasi nazariyaning mantiqiy asoslangan, biroq muhokamaga ochiq ekanini anglatadi. Bu birliklar modelning epistemologik ochiqqligini va uning diskursiv muzokaraga tayyorligini ta’minlaydi [2].

Bunday konstruktsiyalarda model qat’iy ilmiy fakt sifatida emas, balki dalillash orqali mustahkamlanadigan nazariy variant sifatida taqdim etiladi. Epistemik ehtiyotkorlik muallifning ilmiy mas’uliyatini oshiradi va nazariyaning refleksiv xarakterini namoyon etadi. Natijada, model ochiq epistemologik maydonda mavjud bo‘ladi, ya’ni u inkor qilinishi, qayta talqin etilishi yoki kengaytirilishi mumkin bo‘lgan konstruktsiya sifatida shakllanadi [3].

Jadval. Ingliz va o‘zbek diskursida model taqdimotining qiyosiy tavsifi

Tahlil komponenti	Ingliz diskursi (Refleksiv-argumentativ)	O‘zbek diskursi (Normativ-konsensus)	Epistemologik natija
Mualliflik pozitsiyasi	I argue, I suggest, I propose	Tadqiqot ko‘rsatadiki, aniqlanishicha	Individuallashtirilgan vs jamoaviy legitimlashtirish

Ehtimollik qat’iylik markerlari	may, might, plausible	aniqlanadi, asoslanadi, isbotlanadi	Ochiqlik vs barqarorlik
Model taqdimoti	Nazariy taklif, muhokamaga ochiq	Tasdiqlangan ilmiy birlik	Konstruktsiyaning ochiqlik darajasi farqlanadi
Dalillash mexanizmi	Argumentativ asos, refleksivlik	Normativ tasdiq va konsensus	Legitimlashtirish strategiyasi turlicha
Epistemologik maqom	Muzokara qilinadigan model	Institutsionallashtirishgan model	Ilmiy tafakkur shakllari tafovuti

“I propose that the structural variation reflects deeper cognitive patterns” jumlasida esa mualliflik pozitsiyasi yanada ochiq ifodalanadi. **“I propose”** konstruktsiyasi nazariy taklifning shaxsiy tashabbus sifatida ilgari surilayotganini bildiradi. Bu yerda epistemik javobgarlik to‘liq muallif zimmasiga yuklanadi. Model individuallashtirilgan pozitsionallik asosida shakllanadi va argumentativ dalillash bilan mustahkamlanadi. Bunday konstruktsiyalar ilmiy diskursda muallifning faol sub’ekt sifatidagi rolini kuchaytiradi [4].

Tahlil natijalari shuni ko‘rsatdiki, ingliz diskursida metadiskursiv markerlar modelning epistemologik maqomini bevosita belgilaydi [1; 2]. Ehtimollik bildiruvchi birliklar modelni ochiq konstruktsiya sifatida, mualliflik markerlari esa uni individuallashtirilgan nazariy taklif sifatida taqdim etadi. Natijada, epistemologik ochiqlik va argumentativlik ingliz ilmiy an’anasining markaziy xususiyatlari sifatida namoyon bo‘ladi. Model diskurs ichida muzokara qilinadigan va dalillash orqali legitimlashtiriladigan nazariy birlik sifatida shakllanadi.

JADVAL. INGLIZ VA O‘ZBEK DISKURSIDA MODELNING EPISTEMOLOGIK MAQOMLASHUVI

Tahlil mezon	Ingliz diskursi (Refleksiv-argumentativ model)	O‘zbek diskursi (Normativ-konsensus modeli)
Metadiskursiv markerlar	Individuallashtirilgan mualliflik (I argue, I suggest)	Umumlashtiruvchi va jamoaviy formulalar (tadqiqot ko‘rsatadiki, aniqlanishicha)
Ehtimollik / qat’iylik ko‘rsatkichlari	Ehtimollik ustun (may, might, plausible)	Qat’iylik ustun (aniqlanadi, asoslanadi, isbotlanadi)
Model taqdimoti	Ochiq konstruktsiya, muhokamaga tayyor	Barqaror va normativ konstruktsiya
Legitimlashtirish mexanizmi	Dalillash va argumentativ asos	Jamoaviy tasdiq va konsensus
Epistemologik maqom	Muzokara qilinadigan nazariy birlik	Institutsionallashtirishgan ilmiy birlik
Ilmiy tafakkur xususiyati	Epistemologik ochiqlik va refleksivlik	Normativlik va tizimlilik

2. O‘zbek diskursidagi normativ model taqdimoti

O‘zbek tilshunoslik diskursida modelning taqdimoti normativlik va jamoaviy asoslash mexanizmi bilan tavsiflanishi aniqlandi [3]. Empirik materiallar shuni ko‘rsatdiki, nazariy konstruktsiya ko‘pincha umumlashtiruvchi va konsensusga tayanuvchi formulalar orqali

legitimlashtiriladi. Masalan, *“Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, mazkur model til tizimining ichki qonuniyatlarini aks ettiradi”* jumlasida model individual pozitsiya sifatida emas, balki tadqiqot natijalari asosida tasdiqlangan ilmiy xulosa sifatida taqdim etiladi. Bu yerda mualliflik sub‘ektivligi diskursda fon darajasiga tushiriladi va epistemik mas‘uliyat ilmiy jamoaga ko‘chiriladi.

“Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki” konstruktsiyasi metadiskursiv jihatdan umumilmiy tasdiq effektini hosil qiladi. Model alohida shaxsning taklifi emas, balki empirik dalillar bilan asoslangan va konsensusga yaqin ilmiy bilim sifatida verballashadi. Bu esa modelning institutsionallashtirishini kuchaytiradi va uning epistemologik maqomini barqarorlashtiradi [4].

“Mazkur nazariya til hodisalarini tizimli ravishda izohlash imkonini beradi” jumlasida esa qat‘iylik ustunlik qiladi. Bu yerda ehtimollik markerlari qo‘llanilmagan, modal cheklov mavjud emas. Nazariya bevosita funksional samaradorlik asosida taqdim etiladi. **“Imkonini beradi”** konstruktsiyasi nazariyaning qo‘llanish doirasini tasdiqlovchi va uning ilmiy qiymatini mustahkamlovchi vosita sifatida xizmat qiladi. Model ochiq muhokama obyekti emas, balki tizimli tushuntirish beruvchi barqaror ilmiy birlik sifatida ifodalanadi.

Tahlil natijalari shuni ko‘rsatdiki, o‘zbek diskursida metadiskursiv birliklar modelni normativ maqomga olib chiqadi. Ehtimollik ko‘rsatkichlarining minimal darajada qo‘llanishi, umumlashtiruvchi formulalarning ustunligi va jamoaviy asoslash strategiyasi modelning epistemologik barqarorligini ta‘minlaydi. Natijada, model diskurs ichida muhokamaga ochiq konstruktsiya sifatida emas, balki tasdiqlangan va ilmiy jihatdan mustahkam nazariy birlik sifatida shakllanadi [3; 4].

Jadval. O‘zbek diskursida modelning normativ va jamoaviy taqdimoti

Tahlil komponenti	Diskursiv birlik	Lingvistik xususiyat	Epistemologik ta‘sir
Mualliflik pozitsiyasi	Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki	Umumlashtiruvchi, shaxssiz konstruktsiya	Epistemik mas‘uliyat jamoaviy ongga ko‘chiriladi
Konsensus formulalari	Aniqlanishicha, ilmiy manbalarda qayd etilishicha	Konsensusga tayangan tasdiq	Model institutsionallashtiradi
Qat‘iylik ko‘rsatkichlari	Aks ettiradi, izohlaydi, asoslanadi	Modal cheklovsiz qat‘iy ifoda	Nazariya barqaror ilmiy birlik sifatida beriladi
Model taqdimoti	Tasdiqlangan ilmiy xulosa	Empirik dalillarga tayangan normativlik	Ochiqlik minimal, barqarorlik maksimal
Epistemologik maqom	Institutsionallashtirish konstruktsiya	Muhokamaga yopiqroq tizim	Ilmiy haqiqat konsensus shaklida verballashadi

MUHOKAMA.

Tahlil natijalari ingliz tilshunoslik diskursida modelning epistemologik jihatdan *“ochiq konstruktsiya”* sifatida shakllanishini tasdiqladi [1]. Bunday model mutlaq va yakuniy haqiqat sifatida emas, balki dalillash, ehtimollik va individuallashtirilgan pozitsiya orqali mustahkamlanadigan nazariy taklif sifatida mavjud bo‘ladi. Masalan, *“This framework may*

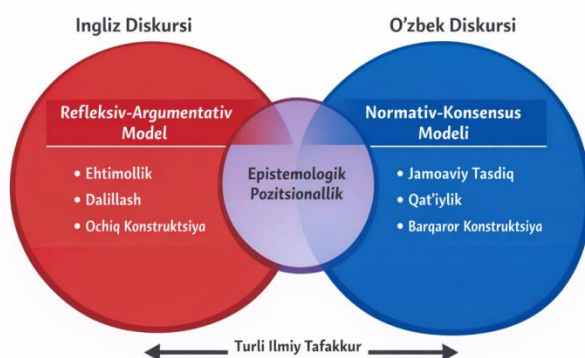
account for variation across discourse types, although further empirical testing is required” kabi konstruktsiyalarda may account va further empirical testing is required birliklari modelning to‘liq yakunlanmaganligini bildiradi. Bu yerda nazariya vaqtinchalik asoslangan konstrukt sifatida verballashadi va ilmiy hamjamiyat muhokamasiga ochiq holda taqdim etiladi [2].

Shuningdek, *“I suggest that this pattern reflects an underlying pragmatic hierarchy”* kabi jumlada mualliflik pozitsiyasi ochiq ifodalanadi. *“I suggest”* konstruktsiyasi nazariy taklifning shaxsiy tashabbus ekanini ko‘rsatadi va epistemik javobgarlikni individuallashtiradi. Model muallif tomonidan ilgari surilgan va keyingi empirik dalillar orqali mustahkamlanishi mumkin bo‘lgan konstruktsiya sifatida mavjud bo‘ladi [3]. Bu holat ingliz diskursida refleksivlik va argumentativlik markaziy epistemologik tamoyil ekanini ko‘rsatadi. Ilmiy haqiqat doimiy ravishda muzokara qilinadigan va qayta talqin qilinadigan hodisa sifatida namoyon bo‘ladi.

O‘zbek tilshunoslik diskursida esa model ko‘proq **“institutsonallashgan konstruktsiya”** sifatida verballashadi [4]. Bu yerda ehtimollik markerlari minimal darajada qo‘llanadi, normativ va umumlashtiruvchi formulalar ustunlik qiladi. Masalan, **“Mazkur model til birliklarining funksional tizimini to‘liq aks ettiradi”** kabi jumlada model qat’iy ilmiy birlik sifatida taqdim etiladi. Ehtimollik yoki shartlilikni bildiruvchi birliklar mavjud emas. Nazariya bevosita tasdiqlangan va tizimli konstruktsiya sifatida ifodalanadi.

Yana bir misolda: **“Tadqiqotlar asosida aniqlanishicha, ushbu nazariya til hodisalarini izchil tushuntiradi”** konstruktsiyasi epistemik mas’uliyatni jamoaviy ilmiy maydonga ko‘chiradi. Aniqlanishicha, shakli mualliflik sub’ektivligini fon darajasiga tushiradi va modelni ilmiy konsensus asosida legitimlashtiradi. Bu yerda ilmiy haqiqat individual taklif emas, balki tasdiqlangan umumilmiy natija sifatida taqdim etiladi [1; 4].

Mazkur tafovut ilmiy tafakkurning madaniy va institutsional determinantlari bilan bog‘liq. Ingliz ilmiy an’anasida epistemologik ochiqlik va refleksivlik qadrlanadi, nazariya esa doimiy ravishda tekshirilishi va takomillashtirilishi mumkin bo‘lgan tizim sifatida qaraladi [2]. O‘zbek ilmiy an’anasida esa barqarorlik, tizimlilik va konsensusga tayangan legitimlashtirish muhim o‘rin tutadi. Bu yondashuv modelni normativ maqomga olib chiqadi va uning institutsionallashuvini kuchaytiradi.

1-rasm. Epistemologik Pozitsionallikning Qiyosiy Modeli

Shu asosda, epistemologik pozitsionallikning ikki modeli aniqlanadi. Refleksiv-argumentativ model ingliz diskursiga xos bo‘lib, unda nazariya ehtimollik va dalillash orqali ochiq konstrukt sifatida shakllanadi. Normativ-konsensus modeli esa o‘zbek diskursiga xos bo‘lib, unda model jamoaviy tasdiq va qat’iylik orqali barqarorlashadi. Har ikki model ilmiy tafakkurning turli shakllarini aks ettiradi va metadiskursiv strategiyalar orqali epistemologik maqomga ega bo‘ladi [3; 4].

XULOSA

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, til modeli epistemologik jihatdan neytral va diskursdan mustaqil mavjud bo‘lgan konstruktsiya emas, balki ilmiy muloqot jarayonida shakllanadigan va aynan diskursiv strategiyalar orqali maqomlashadigan nazariy birlikdir [1]. Modelning ilmiy kuchi uning ichki konseptual izchilligigina emas, balki qanday verballashuvi, qanday asoslanishi va qanday legitimlashtirilishiga ham bog‘liq. Shu bois, metadiskurs ilmiy matnda periferik hodisa emas, balki nazariy bilimni maqomlashtiruvchi markaziy epistemik mexanizm sifatida namoyon bo‘ladi [2].

Ingliz ilmiy an‘anasida model individuallashtirilgan va ehtimollikka ochiq konstruktsiya sifatida verballashadi. Mualliflik markerlari, ehtimollik ko‘rsatkichlari hamda argumentativ formulalar modelni muhokamaga tayyor nazariy taklif sifatida taqdim etadi. Bu yerda epistemologik maqom dalillash, refleksivlik va shaxsiy pozitsionallik orqali shakllanadi. Ilmiy haqiqat doimiy ravishda qayta ko‘rib chiqilishi mumkin bo‘lgan ochiq tizim sifatida talqin qilinadi [3].

O‘zbek ilmiy an‘anasida esa model ko‘proq normativ va jamoaviy asoslash mexanizmi orqali legitimlashtiriladi. Umumlashtiruvchi formulalar va konsensusga tayanuvchi konstruktsiyalar modelni ilmiy hamjamiyat tomonidan tasdiqlangan barqaror bilim sifatida ifodalaydi. Bu diskursda epistemik mas‘uliyat individual sub‘ektdan jamoaviy ongga ko‘chiriladi va nazariya institutsionallashtirilgan ilmiy birlik maqomiga ega bo‘ladi [4].

Mazkur qiyosiy tahlil shuni asoslaydiki, metadiskursiv strategiyalar til modelining epistemologik pozitsionalligini belgilovchi asosiy omillardan biridir. Til modelini o‘rganishda mualliflik markerlari, ehtimollik va qat‘iylik ko‘rsatkichlari, normativ formulalar hamda argumentativ strukturalarni tahlil qilish nazariy bilimning shakllanish mexanizmlarini chuqurroq anglash imkonini beradi. Shu tariqa, til modeli diskurs ichida konstitutsiyalanadigan va aynan diskurs orqali ilmiy maqomga ega bo‘ladigan dinamik konstruktsiya sifatida talqin qilinadi [1; 2].

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Ädel A. Metadiscourse in L1 and L2 English. Amsterdam–Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2006. – 242 p.
2. Fairclough N. Discourse and Social Change. Cambridge: Polity Press, 1992. – 259 p.
3. Halliday M. A. K., Hasan R. Language, Context, and Text: Aspects of Language in a Social-Semiotic Perspective. Oxford: Oxford University Press, 1989. – 126 p.
4. Hyland K. Disciplinary Discourses: Social Interactions in Academic Writing. London: Longman, 2000. – 256 p.
5. Hyland K. Metadiscourse: Exploring Interaction in Writing. London: Continuum, 2005. – 230 p.
6. Swales J. M. Genre Analysis: English in Academic and Research Settings. Cambridge: Cambridge University Press, 1990. – 260 p.
7. Vande Kopple W. J. Metadiscourse and the Recall of Modality. // College Composition and Communication. 1985. Vol. 36. No. 1. – P. 82–93.

8. Widdowson H. G. Discourse Analysis. Oxford: Oxford University Press, 2007. – 136 p.
9. Bhatia V. K. Analysing Genre: Language Use in Professional Settings. London: Longman, 1993. – 246 p.
10. Ivanic R. Writing and Identity: The Discoursal Construction of Identity in Academic Writing. Amsterdam–Philadelphia: John Benjamins, 1998. – 374 p.